

LULEÅ TINGSRÄTT
Brottmålsenheten

DOM
2012-07-02
meddelad i
Luleå

Mål nr B 1309-12

B 676-12

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Åklagare

Kammaråklagare Anna Bergström
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå

Målsägande

Sekretess MA
Sekretess

Målsägandebiträde:

Advokat Jenny Nordlund
Advokatfirman Lundberg & Åkerlund HB
Box 136
971 04 Luleå

Tilltalad

JENS Gustav Alexander Sandberg, 870902-8933
Teknikergatan 25 B Lgh 1102
974 33 Luleå

Offentlig försvarare:

Advokat Christina Lehto
Advokatbyrån Kaiding Kommanditbolag
Box 112
971 04 Luleå

DOMSLUT

Begångna brott

1. Våldtäkt
2. Sexuellt utnyttjande av underårig

Lagrums

- 6 kap 1 § 1 st 1 p brottsbalken
i dess lydelse före den 1 april 2005
- 6 kap 4 § 1 st 2 p brottsbalken
i dess lydelse före den 1 april 2005

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

Besöksadress
Skeppsbrogatan 41

Telefon
0920-29 55 00
E-post: lulea.tingsratt@dom.se
Hemsida: www.domstol.se

Telefax
0920-29 55 01

Expeditionstid
måndag - fredag
08:00-16:00

Påföljd m.m.

Skyddstillsyn

- Särskild föreskrift: Jens Sandberg ska genomgå av kriminalvården anordnad programverksamhet.

Kriminalvården

Frivården Luleå

Övervakare

Övervakare förordnas av Kriminalvården.

Andra lagrum som åberopas

1. 34 kap 1 § 1 st 2 p brottsbalken
2. 34 kap 3 § 2 st brottsbalken

Skadestånd

Jens Sandberg ska utge skadestånd till målsägande A med 200 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 31 december 2004 till dess betalning sker.

Sekretess

Sekretessen enligt 5 kap. 1 § rättegångsbalken och 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som kan röja målsägandens identitet samt på övriga uppgifter om enskildas förhållanden som lagts fram vid förhandling inom stända dörrar och som finns i förundersökningsprotokoll, aktbil. 2 s. 4-8. Detsamma ska gälla uppgift om enskilds personliga förhållanden i ljud- och bildupptagningar av förhör som hållits vid förhandling inom stängda dörrar. Vidare ska detsamma gälla om målsäganden, vittnen och personliga förhållanden i domsbil. 1 och 2 till denna dom.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Christina Lehto tillerkänns ersättning av allmänna medel med 27 112 kr. Av beloppet avser 21 690 kr arbete och 5 422 kr mervärdesskatt.
  2. Jenny Nordlund tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 28 618 kr. Av beloppet avser 22 895 kr arbete och 5 723 kr mervärdesskatt.
  3. Kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

BAKGRUND

Se sekretessbilaga, domsbilaga 2.

Hösten 2010 inledde A ett förhållande med förhörsperson D. Hösten 2011 började A i gymnasiet och ganska snart blev hon bästa vän med förhörsperson E. Vintern 2011 respektive hösten 2011 lämnade A uppgifter till D och E om att hon blivit sexuellt utnyttjad som barn. Både D och E uppmanade A att berätta för sina föräldrar och så småningom gjorde A det. Det ledde till att en polisanmälan gjordes den 13 oktober 2011.

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Jens Sandberg ska dömas för **grov våldtäkt** och **grovt sexuellt utnyttjande av underårig** enligt följande:

1. Jens Sandberg har genom våld och genom hot som för målsäganden framstod som trängande fara tvingat målsäganden som var sju år till annat sexuellt umgänge som är jämförligt med påtvingat samlag genom att han penetrerat målsägandens kön med sina fingrar. Det hände vid ett tillfälle den 1 - den 5 december 2002 i Luleå. Våldet bestod i att han höll fast målsäganden och tryckte ner henne. Hotet bestod i att han hotade döda målsägandens mamma. Brottet är att bedöma som grovt med hänsyn till målsägandens låga ålder. Jens Sandberg begick gärningen med uppsåt.
2. Jens Sandberg har genom våld och genom hot som för målsäganden framstod som trängande fara tvingat målsäganden som var mellan sju och nio år till annat sexuellt umgänge som är jämförligt med påtvingat samlag genom att tvinga henne att genomföra oralt samlag. Det hände vid ett tillfälle under tiden den 2 september 2002 till den 5 december 2002 i Luleå. Våldet bestod i att han tog tag i målsäganden och förde hennes huvud till sitt könsorgan. Hotet bestod i att han hotade döda målsägandens mamma. Brottet är att

bedöma som grovt med hänsyn till målsägandens låga ålder. Jens Sandberg begick gärningen med uppsåt.

3. Jens Sandberg har flera gånger med hot tvingat målsäganden som var mellan sju och nio år till sexuellt umgänge. Det sexuella umgänget har bestått i att Jens Sandberg förmått målsäganden att onanera åt honom. Det hände under tiden den 2 september 2002 till den 31 december 2004 i Luleå. Hoten bestod i att han hotade döda målsägandens mamma. Brotten är att bedöma som grova med hänsyn till målsägandens låga ålder och med hänsyn till att Jens Sandberg visat särskild hänsynslöshet då han hotat. Jens Sandberg begick gärningen med uppsåt. – Lagrums: 6 kap 1 § 3 st brottsbalken i dess lydelse före den 1 april 2005 och 6 kap 4 § 2 st brottsbalken i dess lydelse före den 1 april 2005.

Målsägande A har yrkat förpliktande för Jens Sandberg att utge skadestånd till henne med 300 000 kr, varav 250 000 kr för kränkning och 50 000 kr för sveda och värk, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 31 december 2004 till dess betalning sker.

Jens Sandberg har förnekat brott och bestritt skadeståndsskyldighet. Han har vitsordet 125 000 kr som skälig ersättning för kränkning i det fall han döms enligt åtalet.

Målsägande A har biträtt åtalet.

UTREDNINGEN

Jens Sandberg har hörts. Vidare har hållits målsägandeförhör med A samt vittnesförhör med förhörsperson B, C, D och E (se sekretessbilaga, domsbil 1) samt Agneta Wrisén. Åklagaren har också åberopat ett journalanteckning från den 5 december 2002 och rättsmedicinskt yttrande.

I journalanteckningen från Örnässets vårdcentral har angetts följande. Kontaktorsak. Blod i urinen och sveda. Aktuellt. Mamma iakttagit blod i trosan och flickan klagat över sveda när hon kastat vatten. Fickan vill inte låta sig undersökas i underlivet vare sig av mamman eller av mig.

I det rättsmedicinska yttrandet har följande utlåtande avgetts: **Påvisade skador**. Målsäganden har inte företett några dokumenterade skador. Enligt patientjournalen ska hon ha företett en blödning från underlivet den 5 december 2002. **Skadornas uppkomst**. Undersökning av underlivet har inte utförts varför det är okänt om det funnits skador är eller inte. Undersökningsfynden ger varken stöd för eller motsäger misstanken om sexuella övergrepp. **Svar på särskild frågeställning**. Ingenting har framkommit som talar emot att den uppgivna blödningen uppstått till följd av att en annan person fört in en eller flera fingrar i målsägandens underliv, såsom påstås.

Målsägande A

Jens bad henne ibland klia honom på ryggen. Vid ett sådant tillfälle låg Jens, som var halvnaken, i sängen vänd mot köket och hon låg till vänster om Jens, liksom bakom hans rygg. Jens vände sig om, tog hennes hand och förde den ner mot hans underliv. Sedan formade Jens hennes hand efter hans penis och visade med handen hur hon skulle göra för att ”runka av” honom, vilket hon också gjorde. Det var första gången det skedde. När Jens ”kom” drog han bort hennes hand och drog täcket över sig. Hon såg ingen utlösning. Hon kommer inte ihåg vad hon gjorde efteråt. Jens sa att om hon skulle berätta för någon skulle hennes mamma råka illa ut. Hon minns inte vilka ord Jens använde men hon uppfattade det som att Jens skulle döda hennes mamma. Första gången hot uttalades var det inte uttryckligen hot om dödande utan hennes mamma skulle råka illa ut. Hon var på något sätt rädd, eller snarare hade hon ”respekt” för Jens som hon uppfattade som lite kriminell. Hon minns att hon hade hört talas om att Jens hade snott en moped. Därför antog hon att Jens menade vad han sa. Händelsen inträffade en förmiddag under början av

på sommaren och Jens hade precis vaknat. Hon kommer ihåg hur ljuset kom in utifrån och att det var randigt i rummet på grund av persiennerna. Hon är inte säker på var hennes bror befann sig men han var nog ute eller satt vid datorn i vardagsrummet.

Hon minns att hon hade ett färgglatt halsband med små runda pärlor när hon var liten. Det hade hon alltid på sig fram till 12 års ålder. Halsbandet hade hon börjat ha på sig redan vid tillfället då hon kliade honom på ryggen.

Hon ”runkade av” Jens flera gånger. Hon kommer ihåg ett tillfälle när några av Jens kompisar kom på besök. Hon och hennes bror var i lägenheten och Jens låg i sovrummet och sov. Jens ropade åt kompisarna att han snart skulle komma men kompisarna bad henne hämta Jens. Hon kände på sig vad som skulle hända men gick in till Jens. När hon kom in i sovrummet var Jens vaken och låg mitt på sängen. Hon satt sedan på knä på golvet och ”runkade” honom. Hon fick anstränga sig för att nå. Då ”det var klart” gick hon in i köket och Jens gick in till sina kompisar. Jens hade hotade berätta för kamraterna. Hon minns att hon från köket kunde höra Jens och kamraterna skrattade och hon trodde då att Jens hade berättat för kamraterna om vad hon gjort.

Hon fick suga av Jens en gång. Hon kommer ihåg att Jens bad henne testa att stoppa in ”den” i munnen. Hon satt då på sängkanten med benen utanför sängen och runkade honom. Hon tyckte att det inte smakade särskilt gott och ryggade tillbaka. Jens rörde då vid hennes huvud, tryckte tillbaka det till snoppen, och sa ”det är ingen fara, det kommer inte hända något”. Jens visade hur hon skulle göra med handen samtidigt som hon hade den i munnen. Det hela gick väl relativt fort men munnen, käkarna, krampade. Då Jens ”kom” fick hon sperma på axel och bröst. Jens reste sig upp och började skratta. Jens tog med henne till toaletten där Jens tvättade av hennes tröja som fått stänk på sig. Hon minns hur ”tom” och nollställd hon kände sig. När Jens rörde vid henne var det som att hon höll på att tappa

balansen av ingenting. Hennes bror kom glad i hågen till toaletten och frågade vad de gjorde. Hon antar att brodern hade hört Jens skratta. Jens sa hon hade spillt på sig. Sedan åt de frukost och hon och hennes bror såg på ett favoritprogram på Tv. Det var ljust ute.

Jens har tagit på henne en gång. De låg i Jens säng och Jens vände sig som om mot henne. Hon kommer ihåg hur kroppen stelade till och det var som att hon kände på sig att något skulle hända. Jens, som låg på sidan intill henne, låste fast henne i ett grepp där han hade handen mot ena axeln och huvudet och sa att han skulle visa henne en sak. Jens stoppade sedan in, som hon uppfattade det, två av sina fingrar i henne. Hon låg raklång i sängen och Jens hade handen vilade på hennes venusberg. Jens rörde bara handleden då han förde fingrarna ut och in i slidan. Hon kommer ihåg smärtan och hur det liksom ilade i hela kroppen. Det kändes som att hjärtat blev tyngre och tyngre. Det bultande i bröstet och varje slag gjorde ont. På något sätt var det som att hon inte kände sig närvarande utan det var bara ”tomt”. Tårarna rann och det gjorde ont hela tiden. Hon bad Jens sluta och sa ”sluta” och ”vad gör du”. Hon minns inte vad Jens sa men det var något i stil med ”det är ingen fara”. Hon försökte åla sig lös men hon kände att det inte var någon större idé. Hon tänkte på vad som skulle kunna hända om hon tog sig lös och var rädd för att något skulle hända hennes mamma eller hennes bror. Det hela avbröts först när det gjorde så ont att hon grät ljudligt och hulkade. Händelsen inträffade på hösten och det var mörkt ute. Det var nog kväll eller eftermiddag. Hon kom ihåg att dörren till köket stod på glänt och hur ljuset från köket bildade en ljusstrimma in i sovrummet. Hon kommer inte ihåg var hennes bror var.

Blodet i trosan, som berodde på att Jens hade stoppat fingrarna in i henne, upptäcktes samma dag som det skedde. När Jens gjorde det smärtade och ilade det i hela kroppen och blev varmt i underlivet som om hon hade kissat på sig. Hon tittade i trosan först då hon kommit hem och satt på toaletten. Hennes mamma kom in i toaletten och såg att det var blod i trosan. Mamma blev förskräckt, orolig eller arg

och undrade vad som hade hänt. Hon sa ingenting. På något sätt lyckades hennes mamma få med henne till läkaren för att hon skulle bli undersökt. Läkarbesöket skedde inte samma dag. Hon ville inte bli undersökt eftersom hon var rädd för att hennes mamma skulle råka illa ut om man skulle se vad som hade hänt och förstå vad Jens hade gjort. Hon hade ingen liknande blödning efteråt.

Vid varje tillfälle, i direkt anslutning till tillfällena, sa Jens ”att du vet vad som händer om du säger något, det är inte så bra om du berättar”. Senare sa Jens att om hon sa det till någon skulle hennes mamma råka illa ut. Det var alltid hennes mamma han hotade men hon fick för sig att även hennes bror skulle råka illa ut. Hon uppfattade det Jens sa som att han skulle göra något med hennes mamma och han använde ordet döda någon gång. Sättet han sa hoten på var bestämt men också ”förklarande” och lugnt. Hon förstod att det var på allvar. Hon var också rädd för hennes bror skulle bli tvingad gör samma saker som hon.

Det är svårt att sätta tidpunkt på händelserna. Hon kommer dock ihåg hur ljuset såg ut och hur det var utomhus. Tillfället då Jens stoppade sin penis in i hennes mun ägde rum före det att han stoppade in fingrarna i henne. Det gick nog några veckor, eventuellt lite längre tid mellan de två händelserna. Hon ”runkade av” honom flera gånger efter det att hon sög av honom. Det var en period då det var tätare mellan tillfällena och det var runt händelserna med fingrarna. Sedan blev det mer och mer sällan som Jens tvingade henne till olika handlingar. Det är svårt för henne att uppskatta hur många gånger det hände, kanske 15 gånger gissar hon. Då menar hon alla händelser, inte bara då hon ”runkat av” honom. Det har hänt att hon varit tvungen att ”runka av” Jens innan hon gick till skolan men hon minns inte när det var. Vissa händelser minns hon bättre än andra.

Till slut började hon inte vilja fara till C men hon sa aldrig orsaken till det.

Hennes mamma startade företaget och träffade en kille som hade två barn så det blev naturligt att hon och hennes bror var hemma mer. Hennes bror fortsatte besöka C men hon höll sig helst borta.

Vid ett tillfälle medan hon fortfarande gick på fritids var det nära att hon berättade för en kamrat om vad Jens gjort henne, men hon visste inte hur hon skulle säga det och hon undrade om någon skulle tro på henne så hon sa inget. Hon var då mellan sju och tio år gammal. Hon minns tillfället och har fortfarande kvar tavlan med troll på som hon och kamraten gjorde. Inte förrän våren 2011 berättade hon för någon vad Jens gjort och då berättade hon det för sin dåvarande pojkvän. De låg i sängen och pratade och då bara berättade att blev tvingad att ”runka av” Jens då hon var liten. Hon berättade inga detaljer men nämnde tillfället då hon blev tvungen göra det då Jens kompisar var där. Hon grät då hon berättade och pojkvännen blev också ledsen. På hösten 2011 berättade hon för sin bästa kompis om vad som hänt. Hon kände att hon faktiskt kunde berätta för kamraten om det som hände och gjorde det. Inte heller för kamraten nämnde hon några detaljer. Kamraten blev chockad och de grät båda två. Varken med pojkvännen eller med kamraten pratade hon om att göra en polisanmälan. Det var liksom inte aktuellt. De uppmanade henne dock att berätta för föräldrarna.

I hennes klass på gymnasiet finns en del väldigt omogen killar som kan skämta om lite vad som helst, exempelvis om våldtäkter. När de frågade hennes kamrat, som precis varit i Turkiet, om hon blev våldtagen där då ringde hon till sin pappa och sa att hon hade migrän och for hem. Hon bröt sedan ihop. Hon hade en tid försökt berätta för hennes mamma men sedan skämtat bort det. Till slut bestämde hon sig att berätta för hennes mamma och skickade två långa Sms-meddelanden. Hon var ensam i pojkvännens lägenhet då hon gjorde det. I meddelandet skrev hon att det var något de måste prata om, något som hänt då hon var liten. Hon berättade, i Sms:en, att Jens tvingat henne att ”runka”. Hon berättade inget mer. Hon tyckte nämligen inte att hennes mamma behövde få veta att Jens stoppat in fingrarna i

henne. Hennes mamma satt och pratade med personal från socialen då hon skickade meddelandena så hon fick inte svar direkt. Sedan pratade hon med hennes mamma, eller hon grät mest. Hon kommer inte ihåg om de pratade senare samma dag eller om det var någon dag senare. Hon har lite luddiga minnesbilder eftersom det var bland det jobbigaste hon gjort. Hon och hennes mamma åkte till hennes pappa och berättade, eller hon sa inte så mycket utan grät, så hennes mamma läste upp Sms:en hon skickat. Därefter gjordes en anmälan. Anmälan gjordes på hennes mammas initiativ. Själv ville hon till en början inte göra någon anmälan. De har därefter inte pratat mycket om händelserna i familjen. Hennes mamma har frågat men hon har inte velat berätta några detaljer. Det som drev henne att berätta var nog att hon inte längre var rädd för att berätta och att hon insåg att det inte var hennes fel det som hänt. Hon har hela tiden, mer eller mindre varje dag, tänkt mycket på det som hänt, särskilt då hon försökt somna.

För några år sedan, hon tror att hon gick i sexan eller på högstadiet, jobbade Jens i hennes mammas företag då han hade fotboja. Under den tiden såg hon till honom varje dag de veckor hon bodde hos hennes mamma. Hon hade lust att säga till Jens att han inte skulle tro att hon hade glömt vad som hände då hon var liten, men hon sa aldrig något. Hon var trevlig mot Jens men hon sökte inte hans sällskap eller ens tyckte om att vara i samma rum som han. Hon har inte haft någon kontakt med Jens därefter.

Efter händelserna var det som att hon ”slocknade” på något sätt. Hon var sällan glad. Hon drog sig tillbaka och var inte så ofta med kompisar. Även om det gått lång tid så kommer hon ihåg händelserna. Det är snuttar av händelserna som går runt i huvudet, särskilt då hon ska sova. Efter att hon hade berättat blev det väldigt jobbigt. När hon väl hade berättat började känslorna som hon tidigare stängt av eller stängt in för att kunnat hantera komma fram. Hon fick svårt att koncentrera sig i skolan eftersom tankarna for iväg. Hon tycker att det har gått rätt så dåligt i skolan. Vid ett tillfälle i höstas bröt hon ihop i skolan och tog sin tillflykt till en toalett där

hon grät på grund av stress. Hennes kamrat sökte upp henne och hon kunde lugna ner sig. Det är särskilt när de pratat om övergrepp i skolan eller om folk skämtat om det som det blivit jobbigt. Vid tre tillfällen, en gång hemma hos hennes pappa, en gång hos hennes mamma och en gång i skolan har hon fått ångestattacker då hon inte fått luft och kippat efter andan. Det har också inträffat vid ett tillfälle hos pojkvännen men då kunde hon som samla sig fortare.

Hon har väldigt svårt för att lita på killar. Enda pojkvännen hon haft är förhörs-person E. Om hon är ute och springer och det kommer någon bakom henne så tycker hon att det är obehagligt så hon ökar takten och tar sig undan någonstans. Hon började träna intensivt i höstas. Det skulle vara för skojs skull men det blev mer än vad som var tänkt från början. Att träna blev ett sätt att rensa tankarna och att komma ifrån verkligheten. Det var som att hon försökte göra slut på kroppen varje gång så hon kunde somna direkt. Hon har haft svårt alltid haft svårt att somna. Även som liten, under tiden Jens utsatte henne för övergreppen, var det så. Sömnproblemen blev värre efter det att hon berättat om övergreppen. Det är inte ovanligt att hon somnar gråtandes. Hon drömmer mardrömmar och vaknar upp och är helt svettig. Hon har haft och har fortfarande svårt att sova ensam. När hon gick i femte eller sjätte klass tyckte hennes mamma att det var något som var fel och tvingade hennes till en kurator men hon tog aldrig upp vad hon utsatts för, även om hon ibland ville det. Hon ville då inte berätta för hon visste hur ledsen hennes mamma skulle bli. Senare har hon inte velat berätta för hon har varit rädd för att hennes mamma ska ta på sig skulden. Hon vet att hon behöver hjälp med att bearbeta dessa händelser. Hon har inte velat göra det förrän skolan är slut för våren eftersom hon vet att om hon hade gjort under terminen så hade det gått ännu sämre i skolan än vad det nu gjort.

Jens Sandberg

Han bodde i den aktuella lägenheten där då han var mellan 13 och 19 år. Han kommer inte ihåg något tillfälle när barnen sovit inne hos honom, men förstår

utifrån vad han läst i utredningen att så kan ha skett. Barnen har då sovit i dubbelsängen och han på soffan. Han har inte varit barnvakt åt A och A:s bror utan bara tagit hand om dem korta stunder.

2008 arbetade han på barnens mammas företag. Det var när han verkställde de sista månaderna av ett fängelsestraff med fotboja. A hjälpte till där. På fikarasterna satt han och A i köket och drack kaffe och rökte. Han tycker att A var som vanligt. Efter att han sa upp sig från arbetet har han inte träffat A.

Han förnekar helt att något har ägt rum. Ingenting av det A berättat om känner han igen. Inte heller att han skulle ha tvättat av henne. Han vet inte varför A påstår något sådant.

Han har aldrig ätit frukost som A påstått. Han har helt enkelt inte någon aptit på morgonen. Han har ibland ätit flingor och mjölk, men det kan han ha ätit när som helst.

Vittne B (se sekretessbilaga, domsbil. 1)

Från 1999 fram till och med år 2004 sov barnen varannan vecka ibland tre till fyra nätter per vecka hos C. Hon kan inte säga exakt när, men så småningom blev A ovilliga att åka till dit. Hon fick aldrig någon klarhet i vad det berodde på men hon trodde det berodde på C, som kan vara ganska bestämd och inte lät barnen göra som de ville.

Vid ett tillfälle när A satt på toaletten fick hon se att det var blod i A:s trosa. Hon tyckte det var konstigt eftersom A var så liten och ännu inte hade bröst. Hon frågade A lite försiktigt hur det kom sig att det fanns blod i trosan. A blev konstig och stel. Hon frågade om hon fick titta men det fick hon inte utan A blev hysterisk. Hon torkade av A i underlivet med papper men det kom inget mer blod. Hon ringde till vårdcentralen och sa att A måste undersökas för att se om A hade gjort något med

sig själv eller vad som kunde ha hänt. Hon har för sig att hon också pratade med skolsköterskan. De åkte till vårdcentralen på Örnäset men A lät sig inte undersökas. Hennes tanke var att det var någon i skolan som hade gjort något så hon ringde till skolan för hon hade hört att det fanns en manlig fritidspedagog där. Hennes misstankar riktades nämligen mot denne. Hon ville dock inte anklaga någon utan bevis och då A inte sa något blev det jättesvårt. Hon kommer inte ihåg om de åkte till vårdcentralen samma dag som hon upptäckte blodet eller senare. Hon minns inte ens vilket år det var men hon kommer ihåg situationen.

Både A och A:s bror har varit sådana att de kunde kasta av sig kläderna direkt de kommit hem från skolan och sedan sprungit runt i underkläderna. Det förändrades då A var åtta-nio år gammal. Samtidigt blev A, från att ha varit en glad tjej, dystert, missnöjd, sur och gnällig. Som litet barn var A ”klängig” och kramig och ville gärna sitta i hennes knä. Den fysiska kontakten upphörde då A var mellan sju och nio år gammal. Hon lade skulden till A:s agerande på sig själv och trodde att A var sur då hon arbetade så mycket. A har fortfarande svårt för fysisk beröring.

A berättade om allt samma dag som socialen var hemma hos henne med anledning av att de har ett fosterbarn. Det kan stämma att det var i oktober 2011 även om hon vill minas att det var tidigare under sommaren. Anmälan gjordes ungefär en vecka efter det att A skicket Sms-meddelandena till henne om att det var något A ville berätta. I Sms-et skrev A att det var något hon länge velat berätta om och tillade, nej mamma, jag är inte gay. A ville att hon skulle lova att inte säga någonting till någon. Hon trodde först att det var ett skämt och hon visade meddelandet för sin fosterdotter för att kolla om det var ett skämt vilket fosterdottern bekräftade att det inte var. Hon ursäktade sig för socialförvaltningens personal och kontaktade A. A skrev tillbaka att alla de gånger hon skickat A och brodern till C blev A tvingad att suga av, massera och smeka Jens. Det skulle ha hänt i stort sett varje gång till dess A vägrade. Hon försökte ringa A men A ville inte prata i telefon så hon sa åt A att komma hem så de fick träffas och prata. Vid den här tidpunkten bodde A permanent

hos sin pappa. A kom sedan hem till henne tillsammans med pojkvännen. Hon frågade A om innehållet i SMS-et och de pratade lite men A blev så vansinnigt ledsen. Hon lyckades övertala A att berätta för sin pappa för hon kände att han behövde veta varför A var så ledsen och mådde så dåligt. De åkte alla tre till A:s pappa. A orkade inte riktigt berätta själv utan det blev hon som gjorde det. De gick dock inte i detalj in på vad som hänt.

A berättade om ett tillfälle då Jens haft kompisar hemma och då tagit med A till sovrummet där han tvingat henne suga av honom eller ”runka av” honom. Sedan hade Jens sagt att om A berättade om det för någon så skulle han döda hennes mamma. A sa att Jens ofta ville att hon skulle klia honom på ryggen och att det var så det hela började. Hon kom då ihåg att hon sett både A och A:s bror klia Jens på ryggen. Jens hade alltid varit jättetrevlig, gullig och barnkär. Jens ägnade tid åt A:s bror många gånger och frågat om han fick ta med denne till kompisar och det tyckte hon var roligt.

Polisanmälan gjordes på hennes initiativ men efter samråd med A och A:s pappa. Hon sa till A att hon tyckte att en anmälan skulle göras både för A:s egen skull men även för att skydda andra barn. Då det inte längre var fråga om att göra en anmälan för A:s egen skull sa A att hon ville medverka till att en anmälan gjordes.

Jens har tidigare jobbat hos henne under ungefär ett år. Det började som en praktikplats via kriminalvården och sedan fick Jens lönebidrag. Under den tiden frågade A ofta om Jens skulle komma den dagen och sedan gick A sin väg. Båda hennes barn har alltid varit väldigt sociala och har velat vara med om det kom någon, men när Jens kom ville A inte vara i närheten. A var inte trevlig mot Jens. Hon tänkte att det kanske var för att A var svartsjuk över den uppmärksamhet och det beröm Jens, som var duktig, fick. Hon lade inte någon större notis till A:s agerande annat än att hon tyckte att A var otrevlig mot Jens.

Vid ett tillfälle när A var på middag hos hennes fosterbarn och fosterbarnets föräldrar sa A att Jens hade våldtagit henne. När frågan togs upp igen efter middagen ville A inte säga något. Mamman ringde henne och berättade vad A sagt. Hon sa att det inte kan stämma och att A kanske hade blandat ihop begreppen eftersom Jens hade åkt fast för något. I efterhand förstår man att A kanske inte hade blandat ihop det.

Vittne C (se sekretessbilaga, domsbil.1)

När A blev äldre märkte hon att A blev förändrad. Vid ett tillfälle när de var i stugan frågade hon A vad som var galet då A var så tyst och inte längre glad. Hon hade en känsla av att något var fel och att A kanske utsatts för något sexuellt men hon trodde inte att det var Jens utan möjligen var en viss pojkvän till A:s mamma som gjort något mot A. A blev så arg när hon tog upp frågan så hon pressade inte A. Stugan köptes 2003 men de var inte där så mycket den första tiden. Samtalet med A skedde alltså något år efter 2003.

Hon har inte tänkt på när barnen slutade komma till henne. Hon vet att B någon gång sa att barnen inte ville vara hos och då hennes och B relation inte är alldeles bra trodde hon att det hade med henne att göra. Barnen har varit en del i stugan. Avsaknaden av Tv och Internet gör att barnen inte längre tycker att det är lika roligt att vara där, men A kommer fortfarande dit på besök.

Vittne D (se sekretessbilaga, domsbil. 1)

Han och A lärde känna varandra hösten 2010. Någon gång under vintern 2011 när de var hemma hos A:s pappa låg de och pratade och kom de in på något ämne som hade med barnutnyttjande att göra. Han märkte på A att hon blev lite tillbakadragen och han frågade då vad det var. A blev då ledsen och berättade till slut att hon hade blivit utnyttjad av Jens Sandberg då hon var liten, åtta - tio år gammal eller däromkring. A berättade att Jens tvingat henne att utföra sexuella handlingar under hot om att döda A:s mamma. A sa att Jens tvingat hennes tillfredsställa honom på

olika sätt. A berättade att det hela börjat med att hon kliat Jens på ryggen och att hon sedan smekt Jens kön och tagit den i munnen. A sa att det ibland hade hänt då Jens hade kompisar hemma. Det hela skulle ha skett då Jens var barnvakt. A grät och var ledsen då hon berättade. A var också förtvivlad och arg. Han har aldrig sett A så ledsen vid något annat tillfälle. Han blev ställd när A berättade och reagerade genom att bli ledsen och förbannad.

Han och A har även senare pratat om det inträffade men inte så mycket och han har inte velat tvinga A berätta mer. Det har skett då A, som är en känslig person, sett ledsen ut och han frågat vad det är. Han har uppmanat A att göra en polisanmälan och berätta det för föräldrarna. Efter ett tag berättade A för sin mamma. Han var med då A gjorde det och han var även med då de berättade det för A:s pappa.

Vittne E (se sekretessbilaga, domsbil. 1)

Hon och A lärde känna varandra hösten 2011 och de blev snabbt nära vänner och hon sov ofta hos A. Vid ett sådant tillfälle då hon berättade om vad hon varit med om började även A berätta. A fick nästan panik och sa att hon hade blivit sexuellt utnyttjad. A berättade att Jens hade tvingat henne att suga av honom och ”runka av” honom när A:s mamma lämnat henne hos C på grund av arbete. A berättade att Jens tvingat med henne in i sovrummet när Jens kompisar satt utanför. A sa också att Jens tagit på hennes bröst och att Jens kunde kränka henne genom att ”komma” i hennes ansikte. Hon vet inte om Jens skulle ha berört A någon annanstans. Hon vet att A berättade vad Jens hade sagt vid tillfällena men hon kommer nu inte riktigt ihåg vad han skulle ha sagt. Hon tror Jens hotade att göra illa A:s mamma. Hon ville att A skulle berätta för föräldrarna. Hon visste att A inte hade berättat om det för någon annan än för A:s pojkvän. Elin sa att detta hände från det att A gick i första eller andra klass till dess A gick i fyran ungefär.

De pratade om det inträffade vid två tillfällena under hösten. Vid det första tillfället berättade A bara i stora drag om vad hon utsatts för. Vid det senare samtalet fick

hon veta mer. Vid båda tillfällena grät A väldigt mycket och hade panik, som hon uppfattade det. A skakade och andades häftigt och okontrollerat. Hon trodde att A skulle få en panikångestattack. A berättat sedan att hon berättat för sin mamma om vad som hänt och att A skulle anmäla det.

Hon vet ingenting om A:s senare kontakter med Jens. Hon vet dock att Jens arbetat hos A:s mamma. A sa att det hade känts konstigt att Jens var så nära.

Agneta Wrisén

Hon var mentor för A under årskurs sju till nio. Kontakten med A har bestått i att hon som mentor är en koppling mellan skola och hem, och mellan elev och skola. Hon har hållit i utvecklingssamtalen med A och varit A lärare i textilslöjd. Hon känner A utifrån skolan. Hon har haft god kontakt med A föräldrar.

A var en fruktansvärt målmedveten tjej, väldigt strukturerad och driven att vilja lära sig. A tog skolarbetet seriöst, var väldigt flitig i skolan och ville alltid prestera bra. A hade ingen frånvaro utan skötte skolan exemplariskt. A var en tjej som sa till när hon tyckte att något var fel och hon var inte rädd för att göra sin röst hörd även om det inte kunde bli obekvämt. Hon har aldrig varit med om att A ljugit eller hittat på något. Skulle A berätta något för henne så skulle hon tro på A till 100 procent.

Hon har funderat på om hon tyckt att A varit tyngd eller sorgsen. A har inte markerat något i skolan men hon kommer ihåg att A hade en period då hon var mer inbunden och inte lika öppen som tidigare. Hon vet inte orsaken till att A liksom hamnade i en bubbla.

DOMSKÄL

Begångna brott

Målsäganden A samt vittnena B och C har lämnat samstämmiga uppgifter om bakgrunden till att A och Jens Sandberg hade med varandra att göra under den i målet aktuella tidsperioden. Det framgår av deras uppgifter att A förhållandevis ofta, både dagtid och nattetid, när A:s mamma behövde barnvakt vistades hos C, där också Jens Sandberg fanns. Övernattningar skedde i samma lägenhet som Jens Sandberg utan vuxna personer närvarande. Det hände till och med att A, A:s yngre bror och Jens Sandberg sov i samma dubbelsäng. Det förekom alltså mycket omfattande kontakt mellan A och Jens Sandberg under den aktuella perioden. Det är därför lite märkligt att Jens Sandberg, som trots allt då var tonåring, inte minns A:s och A:s brors övernattningar. Konstateras kan alltså att Jens Sandberg hade ”tillgång” till A under aktuell tidsperiod.

A har gjort ett mycket trovärdigt intryck. Hon har berättat med adekvata sinneshandlingar och på ett nyanserat sätt utan överdrifter. Berättelsen innehåller i förväntad omfattning detaljerade uppgifter om vad som förevarit. Att hon inte kan lämna uppgift om alla händelser eller redogöra för när alla händelser inträffat är inte anmärkningsvärt. Hon var nämligen bara sju, åtta år vid den aktuella tidpunkten och det har därefter förflutit många år. A har mer detaljerat berättat om fyra övergrepp. Det rör sig om första gången hon tvingades onanera åt Jens Sandberg, den gång hon gjorde det med andra personer i vardagsrummet, det tillfälle hon utförde oralsex och tillfället då hon penetrerades. Att hon så många år efter händelserna kan berätta om dessa fyra händelser låter sig förklaras av att det rör sig om händelser som bara inträffat vid ett tillfälle, som varit särskilt traumatiska eller som omgetts av särskilda detaljer. Det är på intet sätt anmärkningsvärt utan helt naturligt att det dröjde många år innan A förmådde sig berätta om vad hon utsatts för. Det krävs nämligen viss personlig mognad och vissa insikter för att göra det. Av B:s, D:s och E:s uppgifter framgår att A i allt väsentligt lämnat samma uppgifter till dem som hon också senare gjort. Hennes uppgifter har således varit konstanta över tid. Det kan vidare konstateras att A:s uppgifter om familje-, bostads- och hennes mammas arbetsförhållanden stämmer med vad andra hörda personer uppgett i dessa delar.

A:s uppgifter vinner också stöd av journalanteckningen från december 2002 som tillkommit sedan A besökt vårdcentralen på Örnäset med anledning av att blod anträffats i hennes trosa och B:s uppgifter om fyndet samt om B:s och A:s reaktion i samband därmed. Att A i sju-åtta års ålder varit med om något traumatiskt stöds av vad B och C berättat om att om att A vid den åldern genomgick viss personlighetsförändring och blev tyst och inte längre glad. Båda vittnena hade redan då misstanke om att A utsatts för något och uppfattat att det var något som tryckte A, men som A inte ville prata om. Av B:s och C:s uppgifter framgår vidare att A från någon gång under 2003 eller 2004 inte längre ville sova över hos C. Det framgår av B:s och C:s uppgifter också att A:s motvilja gällde besök i C:s ordinarie bostaden men att hon att hon fortsatt följde med C till sommarstugan. A:s motvilja till besök torde alltså inte kunna tillskrivas en konflikt med eller ovilja mot C utan det förfaller mer sannolika att oviljan, som A påstått, hade med risken att behöva ha med Jens Sandberg att göra och sommarstugan brukade han inte besöka. Det har framkommit att A och Jens Sandberg inte haft kontakt med varandra från det att övernattningarna hos C upphörde omkring 2004, förutom under den tid från någon gång under 2008 då Jens Sandberg jobbade hos B. Även om A, vilket framgår av hennes egna och av B:s uppgifter, höll sig borta från B:s företag under den perioden och att A, enligt B, inte alltid var trevlig mot Jens Sandberg, så var A och Jens Sandberg inte i konflikt med varandra under den period Jens Sandberg arbetade hos B. Det har inte framkommit något som tyder på att A hittat på det hon berättat om eller att hon visserligen utsatts för övergrepp men att hon av någon anledning sanningslöst beskyller Jens Sandberg för dessa. Hon synes på intet sätt ha varit den drivande bakom polisanmälan. Vid en samlad bedömning finner tingsrätten att A:s uppgifter, som vinner stöd av övrig utredning, bör läggas till grund för bedömningen.

Genom A:s uppgifter är således visat att Jens Sandberg vid ett tillfälle med sina fingrar penetrerat A:s kön. Det framgår vidare att det med påtvingat samlag jämförliga sexuella umgänget skedde med våld i det att han höll fast och tryckte ner

målsäganden. Av A:s uppgifter framgår att hon kände det som att hon inte kunde komma loss och att Jens Sandberg inte lyssnade på henne då hon bad honom sluta utan att agerande upphörde först sedan hon grät högt.

Det är vidare utrett att Jens Sandberg med våld i det att han tog tag i och förde A:s huvud till sitt könsorgan tvingat målsäganden genomföra oralt samlag.

Det är slutligen även utrett att Jens Sandberg förmått målsäganden att onanera åt honom.

Samtliga tillfällen har enligt A varit förenade med hot om att skada och döda hennes mamma. Hot som hon på grund av det sätt de uttalades på och hennes bild av Jens Sandberg som person uppfattade som allvarligt menade. Även om hoten uttalats efter övergreppen och dess främsta syfte varit att försäkra sig om att A inte skulle berätta om vad som förekommit för någon så har de naturligtvis även varit avsedda att påverka målsäganden till att medverka i och tåla det påtvingade sexuella umgänget. Jens Sandberg har således inte enbart genom våld utan även genom hot, som för A framstått som trängande fara, tvingat A till det sexuella umgänge som beskrivits under 1 och 2. Gärningarna enligt 3 har även de påtvingats A med hot.

När ägde gärningarna rum? Frågan är av avgörande betydelse eftersom Jens Sandberg inte kan dömas för gärning begången före det att han fyllde 15 år, vilket han gjorde den 2 september 2002. Genom A:s uppgifter om övergreppet enligt 1, A:s och B:s uppgifter om det tillfälle blod upptäcktes i A:s trosa i förening med journalutdraget kan hållas för visst dels att blödningen var en direkt följd av att Jens Sandberg penetrerat A:s kön med fingrarna och dels att händelsen inträffade senast den 5 december 2002 och tidigast någon dag dess för innan. Enligt A inträffade denna händelse under den period då det påtvingade sexuella umgänget pågick som intensivast och efter det att hon tvingats utföra det orala samlaget. A har uppskattat tidsrymden mellan de två händelserna till några veckor, kanske upp mot någon

månad. Enligt tingsrättens mening måste det anses uteslutet att mer än tre månader förflutit mellan de båda tillfällena och således klarlagt att gärningen innefattande påtvingat oralt samlag inträffat efter den 2 september 2002. Vid ett inte fastställt antal tillfällen har A tvingats onanera åt Jens Sandberg. Sådana tillfällen måste anses ha förekomit såväl före som efter den 2 september 2002. Gärningar före den 2 september 2002 omfattas dock inte av åtalet eftersom Jens Sandberg då inte hade fyllt 15 år. Det kan dock genom A:s uppgifter anses utrett att sådana gärningar vid i vart fall några tillfällen även förekommit under den period som angetts i åtalet.

Av det ovan anförda följer att Jens Sandberg ska dömas för våldtäktsbrott enligt 1 och 2 och för brott enligt 3.

Fråga är här efter om något eller några brotten är att bedöma som grovt brott. Enligt 6 kap 1 § 3 st brottsbalken i dess lydelse vid tidpunkten för brottet ska vid bedömningen om våldtäktsbrottet är grovt särskilt beaktas om våldet var livsfarligt eller om den som har begått gärningen tillfogat allvarlig skada eller allvarlig sjukdom eller, med hänsyn till tillvägagångssättet eller offrets låga ålder eller annars, visat särskild hänsynslöshet eller råhet.

Ett sjuårigt barn som A måste åldermässigt anses tillhöra den grupp mindre barn som åsyftas i ovan refererat stadgande. Enligt tingsrättens mening kan dock åldern inte ensamt vara avgörande för rubriceringen utan en bedömning måste göras utifrån samtliga omständigheter. Jens Sandberg har visserligen utövat våld och hotat målsäganden men det rör sig trots allt om lindrigt våld som inte efterlämnat några allvarliga fysiska skador. Hotets främsta syfte synes ha varit att tysta A. Vid beaktande av omständigheterna kring brotten enligt 1 och 2 kan inget av brotten, trots att de är allvarliga, bedömas som grovt brott. Jens Sandberg ska således i båda fallen dömas för våldtäkt.

Det sexuella umgänget bestående i att Jens Sandberg förmått A att onanera åt honom har varit förenat med hot på sätt som ovan redogjorts för. Brotten begicks mot A då hon var i sjuårsåldern. Omständigheterna är försvårande och brotten att se allvarligt på, likväl kan Jens Sandberg inte anses ha visat sådan särskild hänsynslöshet att brotten är att bedöma som grova. Han ska således dömas för sexuellt utnyttjande av underårig.

Påföljd

Jens Sandberg är tidigare dömd vid ett antal tillfällen. Han dömdes i mars 2012 för snatteri, skadegörelse och narkotikabrott till fängelse tre månader. Domen är överklagad. Den 16 april 2012 dömdes han för stöld till fängelse en månad. Straffet har inte börjat verkställas.

Frivården har anfört att Jens Sandberg har en missbruksproblematik avseende tabletter, att risken för återfall i sexualbrott bedöms som låg till medelhög och att han bedöms ha ett övervakningsbehov. Frivården har föreslagit att påföljden bestäms till skyddstillsyn med särskild behandlingsplan innehållande deltagande i relations- och samlevnadsprogrammet ROS. Frivården har vidare föreslagit att Jens Sandberg meddelas föreskrift om vård och behandling för sitt missbruk, inkluderande urinprov för drogfrihet.

Vid bestämmandet av påföljd ska hänsyn tas till Jens Sandbergs ålder vid gärningstillfällena. Jens Sandberg var 15, möjligen vid något tillfälle 16 år gammal, när gärningarna begicks. De brott Jens Sandberg gjort sig skyldig till är av allvarligt slag och med ett högt sammantaget straffvärde. Straffmättningsvärdet, d.v.s., straffvärdet sedan hänsyn tagits till Jens Sandbergs ålder vid brottstillfällena och den långa tid som förflutit sedan gärningarna, understiger dock ett års fängelse. För att döma någon till fängelse för brott som begåtts innan den dömde fyllt 18 år krävs att det föreligger synnerliga skäl. Sådana skäl föreligger inte. Med hänsyn till vad

som framkommit om Jens Sandbergs person bör påföljden bestämmas till skyddstillsyn. Jens Sandberg är i behov av föreslaget program. Eftersom det inte är aktuellt att bestämma påföljden till fängelse bör deltagandet i programverksamheten grundas, inte på en kontraktsvård utan på en föreskrift. Det saknas anledning meddela föreskrift om vård.

Påföljden bör således bestämmas till skyddstillsyn med föreskrift om deltagande i av frivården anordnad programverksamhet.

Skadestånd

Jens Sandbergs agerande mot målsäganden har inneburit en mycket allvarlig kränkning av henne. Vid bestämmandet av kränkingsersättningen bör särskilt beaktas övergreppens karaktär och det våld och hot som de varit förenade med samt att de riktats mot en person i låg ålder och de särskilda svårigheter en så ung person har att värja sin personliga integritet. Enligt tingsrättens är dock den yrkade ersättningen alltför hög. A får anses skäligen gottgjord med en kränkingsersättning om 150 000 kr.

Jens Sandberg har att utge ersättning för sveda och värk. Av A:s uppgifter i förening men annan utredning framgår att hon inte endast drabbats av psykiskt lidande utan även av fysiskt lidande vid i vart fall ett av tillfällena. Enligt tingsrättens bedömning är den yrkade ersättningen skälig.

Övrigt

Fortsatt sekretess bör gälla för A:s namn och för uppgifter som kan avslöja A:s identitet, inkluderande identiteten på förhörspersonerna B, C, D och E.

LULEÅ TINGSRÄTT

DOM
2012-07-02

B 1309-12

Brottmålsenheten

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 3 (Dv 400)

Domen får överklagas till Hovrätten för Övre Norrland senast den 23 juli 2012.

Prövningstillstånd krävs inte.

Katarina Lindgren

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt
6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.